

ICOM / AVICOM F@IMP 2002. - DODJELA GODIŠNJIH NAGRADA ZA AUDIOVIZUALNE PROJEKTE U MUZEJIMA, SÃO PAULO, BRAZIL

IM 34 (1-2) 2003.
ICOM

SNJEŽANA PINTARIĆ □ Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb

sl.1 Povelja "Multimédi'Art Argent" za CD-ROM-om "Exat i Nove tendencije".

sl.2 Srebrna medalja za CD-ROM-om "Exat i Nove tendencije".

Od lipnja 1991. u sklopu ICOM-a djeluje komitet AVICOM - International Committee for the Audiovisual and Image and Sound New Technologies, osnovan s ciljem praćenja i poticanja korištenja audiovizualnih medija u muzejima. Komitet ima 480 članova iz 50 zemalja, sjedište mu je u Parizu, u Musée national de la Marine (Pomorskomu muzeju), a direktor muzeja gosp. Jean-Marcel Humbert je ujedno i predsjednik AVICOM-a. Kolegice i kolege koji su prisustvovali simpoziju *The Best in Heritage* u Dubrovniku u rujnu 2002., na kojem je gosp. Humbert prezentirao najbolja dostignuća pri korištenju audiovizualnih medija u muzejima iz cijelog svijeta imali su prigodu dobiti uvid u raznovrsnost i visoki profesionalni nivo pojedinih postignuća. Također, mogli su vidjeti zanimljiva rješenja i vrhunske tehnologije kojima se kolege diljem svijeta služe kako bi objavili rezultate svojih istraživanja te kako bi muzejsku građu i na taj način približili publici.

No, još bogatiji i zanimljiviji presjek audiovizualnih muzejskih projekata, u ukupnom broju od 30 filmova i videa te 24 CD-ROM-a kao i 37 web-stranica koliko ih je ušlo u konkurenciju za nagrade i koje je izabrao međunarodni žiri koji je zasjedao u Parizu u ljeto 2002. godine, bio je predstavljen pozvanim kolegama iz svijeta i brazilskim domaćinima na Godišnjem festivalu održanom od 25. do 30. studenoga 2002. u São Paulu u Brazilu. Od hrvatskih muzeja u selekciji su bili prisutni Tehnički muzej iz Zagreba s video filmom pod nazivom *Baština za budućnost*, Muzej za umjetnost i obrt sa CD-ROM-om *Historicizam u Hrvatskoj* i Muzej

sl.3 Kulturni centar ITAU, São Paulo, Brazil. Futuristički dizajnirano prizemlje u kojem su se djeca i odrasli zadržavali kako bi surfali Internetom, slušali muziku u opuštajućem položaju na za to posebno kreiranim ležaljka ili pratili specijalne televizijske programe. Snimila: Snježana Pintarić

suvremene umjetnosti s interaktivnim CD-ROM-om *Exat i Nove tendencije*.

Festival je održan u Kulturnom centru ITAU smještenom na glavnoj trgovačko-poslovnoj aveniji tog ogromnog, nepreglednog, 17- milijunskoga grada. Centar ITAU sadržava cijeli niz kulturnih sadržaja, od izložbenih dvorana, čitaonice, kompjutorskih radionica do nekoliko dvorana s mogućnošću prikazivanja multimedije. Jedan od najatraktivnijih prostora je futuristički dizajnirano prizemlje u kojem su se djeca i odrasli zadržavali kako bi surfali Internetom, slušali muziku u opuštajućem položaju na za to posebno kreiranim ležaljka ili pratili specijalne televizijske programe. Festival je bio organiziran u nekoliko cjelina. Na zajedničkim sjednicama u velikoj dvorani prvog dana upozнали smo se s nominiranim priložima podijeljenima u nekoliko kategorija: film i video, CD-ROM i web-stranice.

EXAT 51 & NEW TENDENCIES

avant-garde and international
events in Croatian arts in 1950s and
1960s

ISBN 953 - 6043 - 35 - 1

Publisher:

Museum of Contemporary Art Zagreb,
2002

E-mail: msu@msu.tel.hr

For the Publisher: Snježana Pintarić

Executive Production: ATANOR, Zagreb

Conception: Marijan Susovski, Fjodor
Fatičić

Art director: Fjodor Fatičić

Scientific Consultant: Marijan Susovski

Project consultants: Ivan Picelj,

Nikša Gligo

Texts by:

Marijan Susovski: *Exat 51 and New
Tendencies*

Annie le Brun: *From the forward Ivan*

Picelj "Remember" portfolio of prints
Vjenceslav Richter: *The Spatial*

Picture - Primarily a Binocular

*Experience - the Non-photographable
Picture*

Marijan Susovski: *Aleksandar Srnec:*

Mobile Graphics of the Nineties

Hrvoje Turković: *Experimental Film*

and Video

Nikša Gligo: *The Music Biennale Zagreb*

Mato Kukuljica: *The Zagreb School of*

Animated Films - a unique

Development in the world of Animation

Jasna Galjer: *Croatian Graphic and*

Product Design of the 1950s within a

European Context

nice, a posljednjeg su dana proglašene nagrade.

Tijekom tjedna održavale su se prezentacije projekata i održavani su okrugli stolovi na teme poput: *Ciljevi i zadaci novih audiovizualnih produkcija*, *Fotografija i baština - kako nove tehnologije pridonose proučavanju i zaštiti zbirki*, kao i pragmatična predavanja na temu: *Kako izraditi web-stranicu*. Paralelno s ovim događanjima, u kompjutorskoj je sobi cijelo vrijeme bilo moguće pregledavati sve pristigle CD-ROM-ove i web-stranice.

Sagledavajući cjelinu predstavljenih nam dostignuća uočavaju se velike razlike u produkcijskim mogućnostima, a te su razlike bile prisutne i među nagrađenim radovima, što znači da je žiri ponekad honorirao velik utrošeni trud i financijska sredstva, ali ne uvijek. Najuočljiviji negativni primjer dogodio se s web-stranicama i CD-ROM-om tajvanskog muzeja iz Taipeija *Age of Great Khan* i *Beauty of Enamelware*, koji su suprotno očekivanjima njegovih predstavnika ostali bez nagrade. Naime, tajvanska web-stranica izuzetno je dobro, studiozno i tehnički promišljen rad u kojem su u velikom dijelu korišteni animirani filmovi, a krajnji je efekt postignut i odličnim dizajnom. Možda je žiri u ovom slučaju odbila činjenica da je animacija nadvladala muzejske predmete, što bi bila i jedina moja zamjerka. Upravo suprotan primjer, nagrađen Zlatnom medaljom u konkurenciji kratkog video-filma dobio je film pod naslovom *19th s Poses* brazilskog Muzeja Paulista iz São Paola. Film je režiran pomoću minimalističkih sredstava - redanjem fotografija bez komentara jedne iza druge, a potom nizanjem statističkih podataka, također bez komentara, u crno-bijeloj tehnici. Međutim, ovaj film govori o vrlo promišljenom korištenju muzejskog fundusa, konkretno fotografije 19. stoljeća, sa ciljem sociološke analize. Bez ijedne riječi i u vrlo kratkom vremenu bivamo preneseni u vrijeme kada žene stoje, a muškarci sjede dok se fotografiraju, u vrijeme u kojem cipele nose samo gospodari, a sluga su bosu... Ovaj film označen je kao povijesni, no većina je filmova ipak bila posvećena arheologiji, etnologiji i ponajviše umjetnosti. Zanimljivo je napomenuti da je glavna protagonistica muzeografskog filma *Svjetlo slike* francuskog Cité des Sciences et de l'Industrie bila hrvatska slikarica koja petnaestak godina živi i radi u Parizu, Mirna Krešić, a analize svjetlosti rađene su na osnovi njezinih slika.

Svjetlo kao dio umjetničkog djela bilo je također jedna od tema kojima se bavi film pod nazivom *Majstor svjetla* washingtonske Nacionalne galerije. Taj je film s pravom osvojio zlatnu medalju u ovoj kategoriji. Film govori o nizozemskom slikaru Janu Vermeeru i to na vrlo studiozan način, uz pomoć restauratorskih analiza, rendgenskih snimanja i kompjutorskih simulacija, ulazeći u proces nastajanja slike nevidljiv ispod površine sa ciljem analize kompozicije, odnosa među likovima i sredstava izražavanja. Nakon ovog filma analizirane Vermeerove slike otkrivamo u posve drukčijem svjetlu, a ono što nam se činilo dobro poznatim otkriva nam se u svoj svojoj kompleksnosti dovodeći u svijest

težak i trnovit put nastanka umjetničkog djela. Uz odličnu popratnu glazbu vrhunski prizvuk cijelom filmu daje i Meryl Streep kao čitačica teksta. Angažiranje ove vrhunske glumice pri izradi filma govori i o velikim financijskim sredstvima uloženima u produkciju.

Od muzeoloških tema koje smo imali prigodu vidjeti najzanimljivijom mi se učinio australski film *Muzejski pejzaži*, Židovskog muzeja iz Sidneyja. U filmu se govori o volonterima - vodičima kroz stalni postav. Svi volonteri su ili sami žrtve nacističkih progona ili su to njihova djeca koja su kroz obiteljsku predaju doživjela to strašno vrijeme. Kustosi muzeja dugo su tražili i nagovali ljude da im se pridruže u radu u muzeju i taj je proces trajao dosta dugo. Zatim je uslijedila obuka nakon koje se krenulo u eksperiment. Čini se da ovi volonteri na sveopće zadovoljstvo aktivno rade u muzeju, a svojim osobnim iskustvom i mudrošću koju su stekli nadoknađuju svaki eventualni nedostatak originalne građe ili pogreške u stalnom postavu. Poruke i savjeti koje vodiči izgovaraju na kraju predavanja uvijek govore o miru i toleranciji ostavljajući mnogo dublji dojam na slušatelje nego što bi to bilo moguće iščitati iz stalnog postava putem fotografija i dokumenata.

Naš je CD-ROM dobio srebrnu medalju, a isticao se činjenicom da je vrlo sveobuhvatno obradio ne samo dio naše likovne povijesti već i područje glazbe, dizajna, crtanog i eksperimentalnog filma. Uz to, CD-ROM je odlično programiran te osim što daje mnogo podataka grafički je dobro dizajniran i lako se iščitava, zanimljiv je zbog cijelog niza glazbenih i video inserata, a - ne zaboravimo - predstavlja i veoma kvalitetnu građu!

ICOM / AVICOM 2002 - PRESENTATION OF ANNUAL AWARDS FOR AUDIOVISUAL PROJECTS IN MUSEUMS, SAO PAOLO, BRAZIL

The AVICOM Committee, the International Committee for the Audiovisual and Image and Sound New Technologies, founded with the aim of monitoring and promoting the use of audiovisual media in museums, has been active within the framework of ICOM since June 1991.

A comprehensive and interesting cross-section of audiovisual museum projects - a total of thirty films and video-spots and twenty-four CD-ROMs and thirty-seven web-pages that were taken into consideration for prizes by the international jury that met in Paris in the summer of 2002 - was presented to invited colleagues from all around the world and to the Brazilian hosts at the Annual Festival that was held between the 25th and 30th of November 2002 in Sao Paulo, Brasil.

The Croatian presence in the competition included the Technical Museum in Zagreb with a video film called *Heritage for the future*, the Museum of Arts and Crafts with the CD-ROM *Historicisms in Croatia*, and the Museum of Contemporary Art with the interactive CD-ROM *Exat and New Tendencies*.